

ประโยค ป.ธ. ๖
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๑. พระนักเทศน์กล่าวว่า อย่าทำอย่างนี้เลย ท่านครับ อย่าทำอย่างนี้เลย เมื่อพระเถระพูดว่า หยุดเถิดคุณ ได้กลับไปแล้ว ฯ พระนักเทศน์นั้น วันรุ่งขึ้นเข้าไปบ้านใกล้ (วัด) เมื่อพวกมนุษย์ถามว่า ท่านขอรับ พระคุณเจ้าผู้เจริญทั้ง ๒ รูป ไปไหน จึงตอบว่า โยม อย่าถามเลย พระเถระผู้เป็นชิตันของพวกท่าน วันวาน ทำการทะเลาะกันแล้วออกไป (ทั้งคู่) อาตมาแม้ร้องขออยู่ก็ไม่สามารถ (จงใจ) ให้กลับได้ ฯ ในคนเหล่านั้น คนเบาปัญญา ไปได้หนึ่งเงียบ ฯ

ส่วนคนฉลาดคิดในใจว่า ตลอดเวลาเพียงนี้ พวกเราไม่เคยเห็นข้อผิดพลาดอะไร ๆ ของพระคุณเจ้าผู้เจริญทั้ง ๒ รูป ชะรอยภัยเมื่อเกิดขึ้นแก่ทั้ง ๒ รูปนั้น น่าจักเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเพราะอาศัยพระนักเทศน์รูปนี้ ได้เป็นผู้ถึงความเสียใจแล้ว ฯ ขึ้นชื่อว่าความสบายใจ พระเถระเหล่านั้นไม่ได้ (รับ) ในที่ที่ไปแล้ว ฯ พระมหาเถระคิดว่า โอ กรรมหนักภิกษุใหม่ทำแล้ว (เพราะ) เธอได้พูดกะภิกษุผู้จรรยา ชื่อที่ตนเห็นเพียงครู่ยามว่า อย่าได้ทำการคบหากับพระมหาเถระรูปนี้นะ ฯ ฝ่ายพระอนุเถระนอกนี้ ก็ได้คิดว่า โอ พระมหาเถระทำกรรมหนัก ท่านพูดได้กับภิกษุชาจร ชื่อที่ตนเห็นเพียงชั่วครู่ว่า อย่าได้กระทำการสมคบกับพระอนุเถระรูปนี้นะ ฯ พระเถระทั้งสองรูปเหล่านั้น มิได้มีการทอ้งบ่น มิได้มีการใส่ใจนึกถึงกัน (อีก) เลย ฯ ล่วงไปได้ ๑๐๐ ปี พระเถระทั้งสองรูปนั้น ได้ไปวิหารแห่งเดียวกันในปัจจุบันนี้ ฯ เสนาสนะแห่งเดียวกันเช่นกัน ถึงแก่ท่านทั้งสองนั้น ฯ เมื่อพระมหาเถระเข้าไปนั่งบนเตียงแล้ว แม้พระอนุเถระนอกนี้ ก็เข้าไป ฯ

๒. พระมหาเถระ พอเห็นพระอนุเถระนั้นเท่านั้น ก็จำได้ ไม่สามารถจะอดกลืน น้ำตาไว้ได้ ๕ ฝ่ายพระอนุเถระนอกนี้ จำพระมหาเถระนั้นได้มีนัยน์ตาน้ำตาคลอเบ้า ครุ่นคิดว่า เราจะทักหรือไม่ทักหนอแล แล้วคิดได้ว่าข้อนั้น เป็นภาพ (หลอน) ที่ไม่ควรเชื่อ จึงไหว้ พระเถระแล้วพูดว่า ท่านขอรับ ผมถือบาตรและจีวรของท่านเที่ยวไปตลอดเวลาเท่านี้ เออ ก็ มรรยาทอันไม่สมควรอะไร ๆ ในทวารทั้ง ๖ มีกายทวารเป็นต้นของกระผม เป็นสิ่งที่ท่าน เคยเห็นแล้วหรือ ๕ ไม่เคยเห็นเลย คุณ ๕ เมื่อเป็นเช่นนั้น เพราะเหตุไร ท่านจึงได้พูดกับ พระนักเทศน์ว่า อย่าคบหากับพระอนุเถระรูปนี้นะ ๕ คุณ ผมมิได้พูดอย่างนี้เลย นัยว่า ใน ระหว่างเรา คุณก็พูดอย่างนี้ (เหมือนกัน) ๕ ท่านขอรับ ถึงผม ก็ได้พูด (เช่นกัน) ๕ พระ เถระทั้งสองรูปทราบได้ในขณะนั้นว่า เรื่องอย่างนี้ คงจักเป็นสิ่งที่พระนักเทศน์นั้นปรารถนา จะทำลายเราทั้งสองจึงพูดออกไปแล้ว ดังนี้ จึงแสดงโทษกะกันและกันแล้ว ๕ พระเถระทั้ง สองรูปนั้น ไม่ได้ความโปร่งใจมาเป็น ๑๐๐ ปี เป็นผู้พร้อมเพรียงกันได้ในวันนั้น ชักชวน กันว่า มาเถิด พวกเรา จักคร่าพระนักเทศน์รูปนั้นออกจากวิหารนั้น แล้วหลีกไป ได้ไปถึง วิหารนั้นโดยลำดับ ๕ ฝ่ายพระนักเทศน์เห็นพระเถระทั้งสองรูป ได้เข้าไปใกล้เพื่อรับบาตร และจีวร ๕ พระเถระทั้งสองรูปชี้นิ้วส่ำทักว่า ท่านเป็นผู้ไม่สมควรจะอยู่ในวิหารแห่งนี้ (อีก ต่อไป) ๕ พระนักเทศน์นั้น ไม่สามารถที่จะดำรงอยู่ได้ จึงหนีออกไปในทันใดนั่นเอง ๕ ครั้งนั้นสมณธรรมที่เธอได้ทำไว้ตลอดสองหมื่นปี ไม่สามารถจะรองรับได้ ๕ เธอเคลื่อน จากอัฐภาพนั้นแล้วเกิดในอเวจีมหานรก ถูกไฟไหม้สิ้นพุทธานดรหนึ่ง มีอัฐภาพมีประการ ดังกล่าวแล้ว เสวยทุกข์อยู่ที่ภูเขาคิชฌกูฏ ในบัดนี้ ๕

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ.๖ แปล ไทยเป็นมคธ

๑. ฅมมกถโก ฆนเต มา เอวํ กโรถ มา เอวํ กโรถาติ วตวา ติฏฐาธุโสติ
 วุตเต นีวตติ ฯ โส ปุณทิวเส ฐรคามํ ปวิฏฐโจ มนุสเสหิ ฆนเต ฆทนต์ตา กุหิณฑิ
 วุตเต อาวุโส มา ปุจจถ ตุมหากํ กุลุปกา หิโยโย กลหํ กตวา นิภขมีสุ อหํ
 ยาจนโตปิ นีวตเตตฺตํ นาสกชินฺติ อาห ฯ เตสุ พาลา ตุนฺหิ อเหตุํ ปณฺชิตา ปน
 อมเหหิ เอตตํ กาลํ ฆทนต์านํ กิณฺจิ ขลิตํ นาม น ทิฏฐปุพฺพํ เตสํ ฆยํ
 อุปฺปชฺชมานํ อิมํ นิสฺสาย อุปฺปนํ ฆวิสฺสตีติ โทมนฺสสฺปตฺตา อเหตุํ ฯ เตปิ เถธา
 คตฺฐจาเน จิตฺตสุขํ นาม น ลภีสุ ฯ มหาเถโร จินฺเตสิ อโห นวกสฺส ภิกฺขุโน
 ฆาริยํ กมฺมํ กตํ มุหุตฺตํ ทิฏฺฐจํ นาม อาคนฺตฺภิกฺขุํ อาห มหาเถเรน สทฺธี สมนฺโภคํ
 มา อกาสิติ ฯ อิตโรปิ จินฺเตสิ อโห มหาเถรสฺส ฆาริยํ กมฺมํ กตํ มุหุตฺตํ ทิฏฺฐจํ
 นาม อาคนฺตฺภิกฺขุํ อาห อิมินา สทฺธี สมนฺโภคํ มา อกาสิติ ฯ เตสํ เนว สชฺฅมาโย
 น มนฺลิกาโร อโหสิ ฯ เต วสฺสสฺตจฺจเยน ปจฺจิมทิสาย เอกํ วิหารํ อคมฺสุ ฯ เตสํ
 เอกเมว เสนาสนํ ปาปุณฺิ ฯ มหาเถเร ปวิสิตฺวา มณฺจเก นิสินฺเน อิตโรปิ ปาวิสิ ฯ
 (ฅมมปทฏฺฐกถาย สตฺตโม ภาโค หน้า ๖๘ - ๖๙)

๒. มหาเถโร ตํ ทิสฺวา สณฺฆานิตฺวา อสฺสุนิ สนฺธาเรตฺตํ นาสกฺชิ ฯ อิตโรปิ
 มหาเถรํ สณฺฆานิตฺวา อสฺสุปฺนฺณเณหิ เนตฺเตหิ กเถมิ นุ โข มา กเถมีติ จินฺเตตฺวา
 น ตํ สทฺชเยยฺรูปนฺติ เถรํ วนฺทิตฺวา อาห ฆนเต อหํ เอตตํ กาลํ ตุมหากํ ปตฺตจิวรรํ
 คเหตุวา วิจรี อปิ นุ เม กายทฺวาราทิสฺส ตุมเหหิ กิณฺจิ อสารูปํ ทิฏฐปุพฺพนฺติ ฯ
 น ทิฏฐปุพฺพํ อาวุโสติ ฯ อถ กสฺมา ฅมมกถิกํ อโวจฺจตุถ มา เอเตน สทฺธี สมนฺโภคํ
 อกาสิติ ฯ นานํ อาวุโส เอวํ กเถมิ ตยา กิร มม อนฺตเร เอวํ วุตฺตนฺติ ฯ อหํปิ
 ฆนเต น วทามิติ ฯ เต ตสฺมี ชเณ เตน อมเห ฆินฺทิตฺกามาเนน เอวํ วุตฺตํ ฆวิสฺสตีติ

ถตุวา อญญมญญํ อจจยํ เทสยีสฺสุ ฯ เต วสฺสสํ จิตฺตสฺสทํ อลภนฺตา ตํ ทิวสํ
สมคฺคา หุตฺวา อายาม ตํ ตโต วิหารา นิกฺกทฺตฺมิสฺสามาติ ปกฺกมิตฺวา อญฺฺพุเพน ตํ
วิหารํ อคฺมฺสฺสุ ฯ ฃมฺมกฺกโกปี เถเร ทิสฺวา ปตฺตจิวํ ปฏฺิคฺคเหตุํ อุปคณฺจิ ฯ เถรา
น ตวํ อิมฺสฺมี วิหาเร วสิตฺถํ ยุตฺตรูปติ อจฺจรํ ปหฺรีสฺสุ ฯ โส สณฺจาทฺถํ อสฺกโกนฺโต
ตาวเทว นิกฺขมิตฺวา ปลาโย ฯ อถ นํ วิสฺติ วสฺส สหฺสฺสาณิ กโต สมณฺธมฺโม
สนฺธาเรตฺถํ นาสฺกฺขิ ฯ ตโต จวิตฺวา อวีจิมฺหิ นินฺพุตฺโต เอกํ พุทฺทนฺตรํ ปจิตฺวา อิทานิ
คิซฺฃณฺเฏ วุตฺตปฺปกาเรน อตฺตภาเวน พุทฺธํ อญฺฺโภติ ฯ (ฃมฺมปทฺฏจกฺกถาย สตฺตโม
ภาโค หน้า ๖๙ - ๗๐)